

SOŇA
BULBECK

Ženy
z Rijádu

MARENČIN PT

السلام
الطاهر

SOŇA
BULBECK
ŽENY
ZRIJADU
SEXVMESTE
VARABSKOM SVETE

MARENČIN PT

© Soňa Bulbeck, 2013, 2019
© Marenčin PT, spol. s r. o., 2019
Jelenia 6, 811 05 Bratislava, Slovakia
www.marencin.sk marencin@marencin.sk
Cover & layout © Marenčin Media, s. r. o.
777. publikácia, 2. vydanie

ISBN 978-80-569-0482-4 (viaz.)
ISBN 978-80-569-0483-1 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0484-8 (ePub)

ÚVOD

Prvé podovolenkové stretnutie „dámskeho klubu“, ako ho zvykli priateľky volať, sa konalo ako obyčajne u Nory na terase pri bazéne pred jej príjemným dvojizbovým apartmánom v compounde, čo je strážené, múrmi ohradené sídlisko s bytovými jednotkami, s obchodmi, bazénmi, telocvičňou... Nora bola silná fajčiarka a nájst v Rijáde – aj keď momentálne takmer šesťmilionom veľkomeste – reštauráciu s otvorenou „family section“ terasou, kde si mohli priateľky spolu posediť a Nora zafajčiť, nebolo jednoduché. V podstate poznali iba dve – pomerne drahú libanonskú reštauráciu blízko Kingdom Tower a francúzsku kaviareň v populárnej štvrti Olaya, ale keď si chceli nerušene poklebetiť a vypíť si popritom pohár vína či nejaký koktail, riešili to obyčajne stretnutím u Nory. Vďaka práci na obchodnom oddelení českej ambasády mala pomerne dobre zásobený bar a vysoké palmy v črepníkoch, umne rozostavené okolo terasy, ktoré bránili zvedavcom sledovať, čo sa na nej deje. Samozrejme, väčšina obyvateľov compoundu boli expatriati, cudzinci, ktorí vycestovali do krajiny ako experti. Alkohol ako taký je, samozrejme, v Saudskej Arábii prísne zakázaný, a tak si vyrábali vlastné víno alebo kupovali od Filipíncov tzv. sadiki, ktoré pripomínalo našu domácu lavórovicu, ale pri zmiešaní s kolou či džúsom to bolo celkom piteľné.

Prvá prišla na stretnutie Naďa. Na takmer päťdesiatničku kráčala svižným krokom a už zďaleka sa usmievala na Noru, fajčiacu na terase. „Ach, ako si schudla!“ bola prvá Norina reakcia. Nadina tvár sa ešte viac rozžiarila: „No, samozrejme, na teba stále nemám, ale robila som, čo som mohla,“ odpovedala s hrdosťou v hlase. „A nakoniec, nebolo to také ťažké – trochu zmena stravy a trikrát do týždňa zumba a za dva mesiace som išla dole osem kíl. A verím, že už ich nenaberiem – nesmiem, kúpila som si v Dubaji nové šaty aj nohavice a chcem sa do nich aj naďalej zmestiť,“ stále so smiechom hovorila, bozkajúc Noru na obidve líca a popritom si vyzliekala čiernu abayu. Nora sa usmievala tiež a tešila sa s priateľkou. Jej štíhla postava aj v štyridsiatich deviatich rokoch bola neustálym zdrojom závidosti žien a obdivu mužov, ale málokto vedel, že je dôsledkom rakoviny žalúdka, ktorú pred desiatimi rokmi prekonala. „Ako sa má Ivan?“ opýtala sa Nora na Nadinho manžela. „Dobre – ako vždy, vďaka nášmu stretnutiu som sa vyvarovala ďalšej nudnej párty na ambasáde a on sa aspoň nemôže sťažovať, že som ho nechala samého doma.“ Nadin manžel bol Rus a pracoval na konzulárnom oddelení ruskej ambasády. Účasť na párty, organizovanej ambasádou, patrila k jeho pracovným povinnostiam a Naďa ho obyčajne sprevádzala, nemajúc v Rijáde veľa príležitostí na kontakt s inými ľuďmi. Sama bola napoly Ruska – jej otec bol Slovák, ktorý pôsobil v Moskve

v diplomatických službách a oženil sa tam s Nadinou mamou, pôvabnou Ruskou, po ktorej Naďa zdedila husté svetlé vlasy a hnedé zasnívané oči.

Veselé „holá“ im obidvom prezradilo, že prichádza Markéta. S jamkami na lícach, večne usmievavá, typický „piknik“. Na rozdiel od Nade si zo svojich nadbytočných kilogramov nerobila ťažkú hlavu a saudská strava jej evidentne prospievala – zahalená v abayi pripomínala saudské ženy, z ktorých väčšina trpí nadváhou. S buchotom zhodila na zem cestovnú tašku – cez voľné vikendy využívala Norino pohostinstvo a užívala si bazén a iné výhody života v compounde. „Ach, chýbali ste mi, aj keď prázdniny boli fajn.“ „Už funguješ?“ spýtala sa Naďa, pohodlne uvelebená v kresle s vínnym strekom v ruke. „Od soboty,“ prikývla Markéta s povzdychom, vyzliekajúc si abayu. Markéta pracovala ako vychovávateľka v bohatej saudskej rodine. Mala na starosti štyri deti – dvoch chlapcov 10- a 12- a dve dievčatá 6- a 14-ročné. Rodina si ju našla cez prestížnu agentúru v Londýne, kde bola Markéta zaregistrovaná. Rodená Pardubičianka skončila učiteľstvo angličtiny pre základné školy a po siedmich rokoch učenia sa začala cítiť vyhorená. A tak sa zbalila a odišla do Londýna, kde si našla prácu ako vychovávateľka a po dvoch rokoch prijala ponuku zo Saudskej Arábie. Bola slobodná a o svojich predchádzajúcich nevydarených vzťahoch veľmi nehovorila. Vyzerala zmierená s osudom „spinster“ – ako hovoria Angličania starým dievkam – a vôbec nepôsobila dojmom, že by jej to lámalo srdce.

„Príde aj Alenka?“ spýtala sa, keď prijala od Nory pohár červeného.

„Príde, hádam každú chvíľu, vieš, že končí neskoro a v stredu večer sú vždy na cestách zápchy.“ Alenka bola posledná zo štvorice, a najmladšia. Bola povolaním rehabilitačná zdravotná sestra a do Saudi prišla pred tromi rokmi spolu s manželom, ktorý bol ortopéd. Zobrali sa po skončení jeho štúdia a presťahovali sa do Piešťan, kde pracovali v kúpeľoch. Zhodou okolností Alenka dostala ako pacienta mladého Saudana, ťažko dochrámaného po dopravnej nehode. Saudská Arábia vedie svetový rebríček úmrtnosti pri dopravných nehodách. Po pol roku tvrdej driny ho postavila na nohy. Vplyvná rodina im z vďačnosti ponúkla pomoc pri vybavení práce na prestížnej rehabilitačnej klinike v Rijáde a keďže finančná situácia doktorov a zdravotných sestier na Slovensku naozaj nebola ružová, ponuku prijali. Po nejakom roku sa však rozpory medzi Alenkou a jej manželom prehĺbili a nakoniec sa minulý rok počas dovolenky na Slovensku rozviedli. Obidvaja však ostali naďalej pracovať v Saudskej Arábii, akurát Alenka odišla do nemocnice Al Habib. Držali svoj rozvod v tajnosti, hlavne kvôli Alenke – v Saudi nie je jednoduché byť rozvedenou ženou – a aj keď bývali oddelene, Peter ju občas prišiel zobrať autom do práce alebo sa objavil s ňou na nejakej párty. Priateľky však o tom, samozrejme, vedeli a boli jej v tom čase veľkou oporou. Štíhla, vyšportovaná Alenka milovala tanec a bola hviezdou všetkých večierkov, tváriac sa, že si

nič nerobí zo zlomených – hlavne arabských – srdc. V skutočnosti však bola veľmi citlivá, vždy ochotná pomôcť a jej nevyčerpatelná energia dokázala nabudiť aj ostatných. Keď nakoniec dobehla a hodila sa do kresla, z hrude sa jej ozval povzdych: „Konečne, babenky, chýbali ste mi! Cheers! Do roka a do dna!“ a zdvihla pohár s vínom a spolu s ostatnými si štrngli na spoločné stretnutie...

1.

Keď Naďa prišla domov, bolo už dosť neskoro. Okná v apartmáne tmavé a dvere zamknuté. Tíško vošla dnu, v kúpeľni sa vyzliekla a svietiac si mobilom vkrázila do spálne, aby nezбудila Ivana. Natiahla sa do postele a tu zistila, že je prázdna. Zapálila si nočnú lampu. Pozrela na hodinky – boli skoro dve. Párty na ambasáde musela striktné končiť o polnoci a aj keď bolo treba ešte niečo niekedy zariadiť, vždy boli naspäť pred jednou – z Diplomatickej štvrte do ich compoundu to bolo najviac pätnásť minút. Automaticky siahla po mobile a stisla Ivanovo pracovné číslo. Ozval sa po dlhom zvonení. „Áno?“ „No, prišla som domov a teba nikde. Niečo sa stalo?“ Nadin hlas znel nervózne.

„Ale, nič zvláštne, mali sme tu menší incident, veď vieš, niekedy ľudia nemajú mieru, ale už je to v poriadku, do hodiny som doma, pokojne choď spať,“ jeho hlas znel upokojujúco. Naďa položila a vzdychla si. Ivan mal zase vypité a vedela, že keď príde, bude sa chcieť s ňou milovať ako vždy, keď príde trochu pod parou. Už si za tie roky zvykla, akurát nemala rada, keď zaspala a on prišiel s hrmotom a zobudil ju. „Nuž čo, keď príde, tak príde...“ povedala si, zhasla svetlo, otočila sa nabok a zaspala.

Prebrala sa nadržanom na to, že jej bolo chladno. Natiahla sa za plachtou a pocítila Ivanovo telo. Automaticky sa pritúlila – mala rada teplo, ktoré z neho vyžarovalo. V spánku sa otočil a objal ju a ona si položila hlavu na jeho plece. Zrazu jej do nosa udrela neznáma vôňa. Parfum. V Saudi používal parfum každý a výber bol neuveriteľne rozmanitý a Naďa poznala svoj aj Ivanov. Tento nepoznala. Bol nový, cudzí a v hlave jej zablíkalo kontrolné svetielko – že by neskorý Ivanov príchod súvisel s inou ženou? Za tie roky spoločného manželstva si nerobila ilúzie, že jej bol vždy verný, hlavne v obdobiach, keď bol vyslaný niekde do zahraničia a ona nemohla ísť na misiu s ním kvôli deťom. Ale nikdy nemala strach, že by ju opustil. Možnosť prísť teraz do Saudi prijala, lebo chlapi konečne stáli na vlastných nohách a slnečný Rijád bol v ostrom kontraste so studenou Moskvou. Sami dvaja si užívali ako keby druhej mladost' a Naďa nemala žiadne pochybnosti o Ivanovej láske. Na druhej strane, počula už dosť o chlapoch, ktorým sa v päťdesiatke zapálili lýtka.

Ráno vyzeralo všetko v poriadku. Pri raňajkách Ivan farbisto líčil problémy s opitým krajanom, ktorý urazil jedného zo saudských obchodných

partnerov, a následné úsilie prítomných o diplomatické urovnanie. Vyzeral uvoľnene a v pohode zvládli rutinný štvrtkový potravinový nákup a ľahký obed. Jediné, čo Naďa zaregistrovala, bola akási nová opatrnosť, s ktorou držal pri sebe pracovný mobil, ktorý inak bežne nechával hocikde pohodený a niekedy dokonca musel naň prevzoniť zo súkromného, aby ho našiel. Počas obeda Ivan nadhodil, či má Naďa popoludní angličtinu s Emou. Naďa vedela perfektne po francúzsky – v Moskve ju dlhé ruky učila – ale po anglicky nie. Ema bola príjemná Angličanka, bývajúca so svojím manželom len o zopár apartmánov ďalej, a keďže ovládala aj francúzštinu, bola schopná sa s Naďou dohovoriť. Cez týždeň učila na medzinárodnej škole, ale štvrtky mala voľné a počas školského roku u nej mávala Naďa pravidelne dvojhodinovku. Naďa prikývla a ako obyčajne o druhej odišla k Eme. Keď sa vrátila, Ivan ležal na gauči a hneď bol ochotný ísť s ňou do bazénu, hoci inokedy vyjednával, že príde neskôr alebo nešiel vôbec. Naďa nenašla nič podozrivé na jeho správaní – ani večer, keď išli s priateľmi na večeru, ani v piatok – až na ten neustály pocit, že si veľmi pozorne stráži mobil. V piatok, keď prišli k bazénu, sa chvíľu motal, a keď už Naďa bola vo vode, zrazu sa otočil a zamrmlal, že si zabudol plavecké okuliare a zmizol, vrátiac sa za viac ako pol hodiny – s mobilom stále vo vrecku. Naďa sa cítila trápne, že ho podozrieva a povedala si, že sa nezníži k tomu, aby urobila tú istú chybu ako mnohé ženy pred ňou a bude mu kontrolovať mobil. Keď však v sobotu podvečer nečakane zaklopal na ich dvere compoundový šéf údržby a zavolať Ivana riešiť nejaké technické problémy s odtokom, Naďa sa podvedome vrhla na mobil zabudnutý na gauči. Medzi volanými číslami bol kontakt, ktorý sa volal „Girl“ a Ivan jej volal trikrát – vo štvrtok – v čase, keď bola Naďa u Emy, v piatok – keď bola v bazéne a dnes cez obednú pauzu v práci. Rýchlo preklikla na esemesky – medzi prijatými bola jedna od „Girl“ vo štvrtok dopoludnia. Bola v angličtine, ale Naďa porozumela, že dotyčná v nej ďakuje Ivanovi za krásny večer a chce ďalšie stretnutie. Ivanova odpoveď bola lakonická – odpísal, že jej zavolá popoludní... Rýchlo položila mobil na miesto a vrátila sa do kuchyne dokončiť večeru. Keď sa Ivan vrátil, bola si istá, že nič nezbadal. Večerali ako zvyčajne – vonku na terase – a Ivan nadhodil tému budúcej dovolenky – počas hadž púte mal týždeň voľno a už predtým sa bavili, že by mohli ísť do Ománu alebo do Dubaja, alebo niekde nie veľmi ďaleko – na Blízkom východe bolo príjemne teplo aj v októbri či v novembri. Naďa sľúbila, že urobí prieskum cien leteniek a hotelov a zdvihla sa s tým, že si ide ešte zaplávať – večerné plávanie jej pomáhalo zaspáť. Ivan sa ponúkol, že umyje riad a nechal ju odísť. Pri bazéne nebol nikto. V teplej vode sa Naďa uvoľnila a snažila si utriediť rozhádzané myšlienky. Kto je to dievča? Kde sa s ňou Ivan stretol? Čo vlastne od Ivana chce? Čo chce Ivan? Nezáväzný románik alebo naozaj má dosť vyše dvadsaťpäťročného vzťahu? Jedno bolo isté – určite nie

je Ruska, keďže si s ňou píše po anglicky. Naďa si premietala v hlave všetky duše, ktoré stretla na ambasáde. Nebolo ich veľa – diplomati boli poväčšine muži a ženy tu boli ako ich manželky. Že by bola vydatá? To by ju nevolal girl. Naďa si nemohla spomenúť ani na jedno slobodné dievča, ktoré by tu stretla – okrem českých zdravotných sestier na párty na českej ambasáde, ale nejako podvedome si myslela, že keďže tam bola spolu s Ivanom, že by si žiadna s ním nezačala. Nie, to musí byť niekto iný. Snažila sa rozplávať svoje obavy, ale ani táto osvedčená medicína jej dnes jednoducho nepomohla...

2.

Keď Naďa a Alenka po polnoci odišli, očakávala Markéta, že ostanú ešte s Norou na terase a budú pokračovať v dôvernostiach – zajtra mali predsa voľno a mohli spať. Nora sa však zdvihla a zahlásila, že je unavená. Popriala Markéte dobrú noc s tým, že izbu má nachystanú a že kto ráno prvý vstane, urobí kávu.

Keď už ležala v posteli, trochu ľutovala, že s Markétou neostala. Bolo si však istá, že keby ostala, tak sa neubrání pokušeniu a povie jej, že sa stretla v Prahe s Pavlom. Nechcela o ňom hovoriť, rozchod s ním ju ešte stále boľel, aj keď to bola ona, ktorá ho poslala preč – a predsa dúfala, že sa vráti...

Zoznámili sa zhruba pred dvomi rokmi. Nora robila na obchodnom oddelení ministerstva zahraničných vecí. Atraktívna, rozvedená, s dospelou dcérou a chutným domčekom na tichom predmestí Prahy bola vítaným objektom záujmu všetkých mužov naokolo. Ignorovala ich a dávala nepokryte najavo, že jej vysoké nároky len tak ľahko niekto nesplní. S Pavlom sa zoznámili náhodou, keď prišiel vybavovať nejaké papiere pre svoju automobilovú firmu. Norina práca nespočívala v sedení pri okienku, na to boli iní, v útulnej kancelárii komunikovala so zahraničnými firmami a riešila akurát problematické kauzy. Pavlova firma potrebovala špeciálne povolenie na dovoz a vývoz pretekárskych áut a motokár a dotýčný pracovník si s tým nevedel rady, tak jej ho posunul. Sympatický štyridsiatnik ju na prvý pohľad zaujal a venovala mu viac času ako zvyčajne. Keď si o týždeň prišiel po vybavené dokumenty, pre obrovskú kyticu takmer neprešiel cez dvere. Začali sa stretávať. Nora imponoval jeho rozhľad a rozhodnosť a, samozrejme, aj to, že bol o deväť rokov mladší. Nemal núdzu o peniaze a zahŕňal ju darčekom a pozornosťou. Pomaly sa stotožnila s myšlienkou na spoločný život s ním. Jeho rozvod sa však neustále naťahoval a hysterické záchvaty jeho sedemnásťročnej dcéry, ktorá odmietala myšlienku, že by jej „papa“ žil s niekým iným, ju však postupne presvedčili o tom, že až taký rozhodný nie je. Jeho – neskôr po rozvode už bývalá manželka naďalej ostala pracovať u neho vo firme a robila si na neho finančné aj osobné nároky. Nora trpela. Nebola zvyknutá hrať

druhé husle a už rozhodne nie tak dlho. Pri jednom výlete mimo Prahy sa ho v aute rovno opýtala, ako si to ďalej predstavuje. Že ona nemieni strácať čas s niekým, kto si rieši komplexy a nevie, čo od života chce. Jeho mlčanie považovala za dostatočnú odpoveď. Po návrate sa odmietala viac s ním stretnúť, darmo naliehal. „Nemáme si už čo povedať,“ vyhlásila raz, keď ju čakal pred úradom. „Chcem muža na celý úväzok, ty chceš ženu na polovičný. Choď a hľadaj inde.“ Večer potom plakala, a keď jej o pár dní nato ponúkli možnosť ísť pracovať do Saudskej Arábie, okamžite prijala, presvedčená, že je to v danej situácii to najlepšie, čo môže urobiť.

Teraz sa v Prahe stretli náhodou. Nora vybavovala pre seba a pre dcéru dovolenku na Malorke a vrazila do neho, vychádzajúc z dverí jednej z cestoviek v centre. Nevedel, čo má povedať. „Ty si tu?“ zajachtal. „Iba na dovolenke, vraciam sa do Saudi koncom mesiaca,“ odpovedala Nora sucho. „Ach, tak,“ pokračoval, evidentne v rozpakoch, nevediac, čo povedať. Nora chvíľu čakala – možno na slová, ako mu chýba, ako nemôže bez nej žiť a podobne. Nič také sa nekonalo, a tak sa otočila a odišla. Zastavila sa v prvej kaviarni za rohom a objednala si kávu. Zapálila si cigaretu a pozorovala turistov, rozmýšľajúc, prečo je k nej osud taký krutý a ona nemôže nájsť muža, ktorý by ju jednoducho ľúbil, večer by ju pritúľil a povedal jej: „Moja drahá, neboj sa, spolu to zvládneme, uvidíš, všetko bude v poriadku, som tu pri tebe, ochránim ťa, ľúbim ťa...“ Čašník jej doniesol kapučíno. So srdiečkom na bohatej pene. Pozrela naňho a poďakovala sa s úsmevom. „Teším sa, že sa usmievate,“ povedal, „úsmev vám pristane viac ako slzy.“

3.

Markéta sa zobudila neskoro. Zdola počula Noru, ako s niekým telefonuje a do nosa jej udrela vôňa kávy. Slastne sa natiahla. Milovala tieto rána u Nory, keď sa cítila voľná a slobodná. Niežeby ju jej domáci v rodine, kde žila, nejako obmedzovali, ale vždy sa tešila na víkend a na zmenu prostredia.

Saudské vily sa trochu líšili od našich či anglických. Boli ohradené vysokým múrom, nemali žiadnu záhradu – len akýsi vydláždený dvor – a mali dve vstupné brány – jednu pre domácich, duhú pre hostí. Brány boli krásne, obyčajne ručne kované a vyjadrovali honor obyvateľov domu. Markéta mala možnosť navštíviť aj iné domácnosti, nielen tú, v ktorej žila, väčšinou ako sprievod obidvoch dievčat na rôzne párty či návštevy. Všade to bolo takmer rovnaké – veľká vstupná hala s dverami do obývačky, jedálne a kúpeľne pre hostí. Všetko honosne zariadené a sterilne čisté – Markétini domáci mali dve slúžky, takzvané maid, a väčšina rodín mala aspoň jednu, takže sa mal kto starať o poriadok. Markéte však chýbali živé kvety a aspoň aký-taký pracovný

neporiadok, ktorý by dokazoval, že tam niekto žije. Po roku fungovania si už vedela definovať, že jej chýba, že ten priestor „nemá dušu“.

Markéta bývala v jednom z pavilónov obrovského domu jej domácich. Mala tam spálňu a obývačku s kuchynským kútom, kde si mohla urobiť čaj, kávu alebo zohriať jedlo, keď tam bola cez víkend a, samozrejme, kúpeľňu. Moslimské náboženstvo vyžaduje, aby si veriaci pred každým modlením, ktoré praktizujú päťkrát denne, umyli nohy po členky, ruky po lakte a tvár, a tak všetky domy boli vybavené nadštandardne veľkým počtom kúpeľní. V pracovné dni sa jej denné povinnosti začínali o druhej poobede, keď deti prišli zo školy a ona sa im venovala s úlohami a hrami na vyplnenie voľného času, a končili sa o desiatej večer, keď išli spať. Rodina sa k nej správala milo a aj otecko aj mamička radi využívali príležitosť zadarmo s ňou konverzovať po anglicky. Otec bol významný podnikateľ, ktorý študoval v Londýne, preto si ju aj vybral. Matka učila výtvarnú a ručné práce na prestížnej súkromnej dievčenskej škole v Rijáde. Markéta milovala najmenšiu Salmu, ktorá k nej veľmi priľnula a viedla nekonečné rozhovory so 14-ročnou Fatimou, ktorá jej pomáhala pochopiť rozdiely medzi životom v Európe a v Saudskej Arábii. Chlapci boli svojskí, ale rýchlo pochopili, že vďaka Markétinej pomoci lepšie zvládnu skúšky v škole a budú si môcť potom môcť za odmenu od rodičov nárokovat najnovšie typy I-Phonov či Playstation.

„Mieniš vylihovať v posteli celý deň alebo si pôjdeš aj zaplávať?“ ozval sa zrazu zdola Norin hlas a Markéta sa rýchlo pozviechala z postele a bežala dolu. Na terase bolo prestreté na raňajky a niektorí obyvatelia compondu sa už čvachtali v bazéne, využívajúc, že nebolo ešte tak horúco – začiatkom septembra sa tu teploty cez deň stále šplhali nad štyridsať stupňov. „Volala som s Martinom,“ povedala Nora, „poriada večer na ambasáde rozlúčkovú párty. Budúci týždeň sa vracia do Česka. Budeš mi robiť spoločnosť?“ Markéta prikývla s plnými ústami. Martin bol príjemný mladý muž, odkrútil si dva roky na českej ambasáde v Saudi a teraz sa tešil späť do Prahy, skade – ako dúfal – sa po povinnom ročnom pobyte na ministerstve možno dostane na nejakú slobodnejšiu misiu. „Bude to veľmi oficiálne?“ spýtala sa Markéta. „Mám so sebou len kraťasy a tie letné šaty, v ktorých som včera prišla.“ Nora pokrútila hlavou. „Nie, len také súkromné, pre kolegov a priateľov, maximálne tridsať ľudí, tie červené šaty sú O. K. Ale rada by som mu dala niečo na pamiatku. Vieš o nejakom vhodnom suveníre?“ Markéta sa zamyslela. „Pamätáš si tú saudskú matriošku, čo dostala Naďa na narodeniny? Saudský otecko a v ňom mamička a potom dve deti a najmenšie bábätko, to bolo chutné a originálne. Viem, kde to majú, nie je to ďaleko, môžeme sa tam zastaviť.“

Na ambasádu prišli okolo ôsmej večer. Záhrada bola vysvietená a obvešaná balónmi. Pred barom sa ako vždy tiesnila skupinka, ktorá čakala na namiešanie drinku a po mostíku ponad bazén sa premávali ľudia s tanierni,

smerujúci od bufetového stola v rohu. Martin ich privítal s úsmevom a s ne-skrývanou radosťou prijal darček. „Bude mi to pripomínať všetkých tých Saudanov, ktorých víza som tu musel riešiť,“ zavtipkoval. „Verím, že nejakej pôvabnej čínskej alebo japonskej bábike by si sa potešil viac, ale čo už, možno nabadúce,“ v podobnom duchu odpovedala Nora a zamierila pozdraviť ostatných.

Markéta sedela pri stole a s chuťou sa kŕmila čerstvým hummusom, šalátom a plnenými vínnymi listami, typickým saudským predjedlom. Zrazu ju zamrazilo. Vo dverách stála vysoká štíhla blondína a obzerala sa naokolo, ako keby niekoho hľadala. Vzápätí k nej pristúpil Martin, podal jej ruku a spolu prešli k baru. Keď prechádzali okolo Markétinho stola, vydýchla si. Nie, nebola to Sylvia.

Naposledy ju stretla v júni na veľkej párty na ambasáde pri príležitosti Mesiaca európskej kultúry v Saudi. Poznala ju už predtým a vždy mala v jej prítomnosti nepríjemný pocit vlastnej neforemnosti a neatraktívnosti. Sylvia bola krásna a prezývali ju Barbie pre prave blond vlasy a dlhé nohy. Robila v nemocnici Al Habib ako detská zdravotná sestra a kdekoľvek sa objavila, automaticky priťahla pozornosť všetkých mužov. Vo februári nakoniec dala svoje srdce mladému učiteľovi angličtiny z Johannesburgu a vyzerali spolu veľmi šťastne. V ten večer však prišla nečakane za Markétou. „Vylož mi karty!“ povedala naliehavo a bez akéhokoľvek úvodu. Markéta bola prekvapená. Vykladala občas karty svojim priateľkám, ale brala to skôr ako záľubu – nie ako veštenie, aj keď sa obyčajne nemýlila. Samozrejme, niekedy za ňou prišli české alebo slovenské zdravotné sestry, ktoré sa nedali poučiť a zaplietli sa s nejakým Arabom a chceli vedieť, čo môžu od vzťahu očakávať, obyčajne to nebolo nič dobré. Markéta však nikdy neveštila za peniaze alebo neznámym ľuďom. Pozrela na Sylviu. Bola bledá a v očiach mala nástočivosť, na ktorú Markéta nebola pripravená. „Počkaj ma v altánku, budem tam o päť minút,“ odpovedala. Altánok bol obľúbené miesto zaľúbencov, kde sa schovávali pri väčších podujatiach, a teraz tam určite nikto nebude. Markéta zamiešala karty a požiadala Sylviu, aby si jednu vytiahla. Sylvia trasúcimi rukami podala kartu Markéte. Tú striaslo. Z karty sa na ňu škerila smrťka skosou. „Chcem vedieť, čo ma čaká,“ zašepkala Sylvia. „Povedz mi pravdu.“ Markéta zamiešala karty a znovu ju požiadala, by si potiahla. Karta bola tá istá. Keď sa to zopakovalo tretíkrát, Markéta pomalým pohybom kartu otočila a ukázala ju Sylvii. Chvíľu ani jedna z nich neprehovorila. „Sú to len karty,“ prvá prerušila ticho Markéta. „Ja viem,“ odpovedala Sylvia a zdvihla sa. „Ďakujem.“ Asi o dva týždne nato im Alenka povedala, že Sylvia odišla naspäť do Česka, keďže jej našli cystu na vaječníku a musia ju operovať. Včera večer na jej otázku smutne odpovedala, že Sylvia sa už nevráti – pri operácii zistili, že cysta je

zhubná a že má už napadnuté aj iné orgány – jej život vyhasol nečakane a predčasne...

„Si v poriadku?“ opýtala sa Nora, pristúpiac k stolu s pohármi v ruke, zaražená Markétiným neprítomným pohľadom. „Hm, áno, len tamtá blondína mi pripomenula Sylviu...“ Nora sa otočila v smere Markétinho pohľadu. „To je Johana,“ povedala, „pracuje v náborovej agentúre, ktorá sem dováža zdravotné sestry. Prišla sa na vlastné oči presvedčiť, ako to tu vyzerá,“ s trochou irónie v hlase poznamenala Nora. „Poď, predstavím vás.“

4.

„Yassar, yassar!“ jačala Alenka zo zadného sedadla na Mohameda, svojho pakistánskeho šoféra. Mala ho iba od konca ramadánu a síce už ovládal cestu z Alenkinho compoundu do nemocnice, kde pracovala, ale cestou z Norinho compoundu išiel prvýkrát. Alenka mala našťastie mapu Rijádu v hlave a hovorila trochu po arabsky – v robote sa jednoducho musela naučiť. Mohamedov strieborný Chevrolet sa preplietal pomedzi ďalšie autá. Tisíce červených zadných svetiel sa rozmazávali v tme pred nimi na King Abdulah Road a Alenka si mimovoľne spomenula na pesničku Chasing cars, ktorá bola populárna ešte počas jej pobytu na Slovensku. V Saudi sa jazdilo strašne a sama považovala za zázrak, že pri dennom cestovaní bola účastníčkou iba dvoch menších nehôd. Podvedome zavrela oči, zazrúc nebezpečne blízko veľkú cisternu s vodou. Keď bola konečne doma, uľahčene si vydýchla. Hodila tašku na gauč a ani si neumyjúc zuby, zatiahla závesy a nahá sa hodila do postele...

Zobudila sa napoludnie. Bývala v tichej časti compoundu a nikto ju nevyrušoval. Slastne sa natiahla na posteli a pomaly sa pozbierala do kuchyne. So šálkou harmančekového čaju si sadla na fotelku v obývačke a hlboko si vzdychla. V izbe bol bordel ako v tanku. V jednom kúte stáli ešte nevybalené kufre zo služobnej cesty do Frankfurtu, ktorú absolvovala v čase, keď si ostatní užívali Eid holiday. V druhom kúte sa vršili špinavé zdravotné uniformy a všade naokolo papiere, knihy, kozmetika. Z kuchynského drezu trčal špinavý riad a dlaždice vo vstupnej hale volali po umytí. Všade bolo vidno, že Alenka počas ramadánu musela ťahať aj za moslimské kolegyne, ktoré sa postili, a tak pracovali len šesť hodín. Alenka chodila iba do práce a domov sa vyspať, nič iné nevládala. Opäť si vzdychla a radšej išla do záhrady. Malá zadná záhradka so stolíkom a s jednou stoličkou bola pre ňu oázou zelene v tomto svete betónovej džungle. Položila si šálku s čajom na stôl a vybrala z vrečka obidva mobily – služobný aj súkromný, stále ešte v tichom režime. Služobný, bol, našťastie, bez odkazu. Na súkromnom svietili nejaké správy. Alenka rozmýšľala, kde pôjde večer. Štvrtok večer bol v Saudi vyhradený zá-

bave – vždy mal niektorý z priateľov alebo priateľov ich priateľov narodeniny, vždy bola v nejakom compounde párty, vždy sa dalo ísť na večeru alebo na film na niektorú z ambasád. Alenka prechádzala správami a krútila hlavou: „Nie, nie,“ na nič z toho dnes nemala chuť. Zastavila sa pri poslednej správe. Bola od Pierra, francúzskeho kamaráta. Ponúkal jej výlet do púšte a noc pod hviezdami spolu so Jeanom a s Michaelom, ďalšími dvomi Francúzmi, s ktorými sa poznala od pamätného futbalového zápasu medzi Čechmi a Francúzmi, keď Alenka pohotovo ošetrila zraneného francúzskeho brankára a pomohla tak Francúzom k víťazstvu. Usmiala sa. „Áno, presne toto potrebuje, vypadnúť z rušného Rijádu a užiť si trochu voľnosti a slobody.“ Rýchlo vyťukala, že prijíma a pustila sa do upratovania...

O piatej už stála pri bráne, v jednej ruke spacák a v druhej malá prenosná chladnička s dvomi fľašami vlastného červeného domáceho vína a plastovým boxom s gréckym šalátom – vedela, že chalani prinesú veci na barbecue, ale zelenina nebola ich silná stránka. Pierreove veľké čierne GMC jej zastalo tesne pri nohách a Jean vyskočil, aby jej pomohol nastúpiť – všetci traja boli veľmi galantní a vyslovene sa predbiehali v pozornosti. Cesta ubiehala v pohode a Alenkina nálada sa zlepšovala každým kilometrom, ktorým sa vzdalovali od Rijádu. Keď odbočili do púšte, magický západ slnka mali priamo pred očami a Alenka sa cítila uvoľnená a šťastná. Vôbec nebrala do úvahy, že keby ich chytili policajti, môžu ísť všetci do basy – v Saudi bolo zakázané, aby sa spolu niekde stretávali alebo cestovali slobodní muži a ženy, aj manželky mohli cestovať iba so svojím manželom alebo s plateným šoférom. Keď zaparkovali, Alenka s nadšením zhodila zo seba abayu a v šortkách a tričku vybehla na najbližšiu dunu a s nadšením ujúkala do vetra. Keď sa vrátila k chalanom, z očí jej žiarila nespútaná radosť. „Teším sa, že ťa vidím takú pohodovú,“ povedal Michael, „naposledy si bola ako zvädnutá kvetinka.“ Viezol ju z letiska po návrate z Frankfurtu, keď pre štrajk Lufthansy strávila deň a noc na letisku a prišla v strašnom stave, nehovoriac o predchádzajúcej únave z ramadánových nadčasov. „Hej, už som v pohode,“ prikývla, „dokonca som dnes už aj upratala, takže vás môžem pozvať na návštevu.“ Barbecue bolo skvelé a Alenkino víno tiež, a tak sa príjemne unavení uložili na obrovskú, ručne tkanú deku, ktorú Saudania používajú na kempovanie a ktorú si chalani kúpili na populárnom Janadriyah festivale. Zo spacákov im trčali len hlavy. Vychutnávali si hviezdy a ticho, aké vie byť len na púšti. „Na čo myslíš?“ ticho sa opýtal Pierre, ležiaci vedľa. Strhla sa. Podľa pravidelného oddychovania si myslela, že všetci traja už spia. „Na Malého princa,“ odpovedala po chvíli, „a na jeho hviezdu... A na to, aký sa musel cítiť na púšti osamelý.“ „Osamelí sme aj medzi ľuďmi,“ zacitoval Pierre vetu z Malého princa. „Hej,“ súhlasila Alenka, „snažíme sa byť neustále vyťažení, zamestnaní, dôležití, potrební a robíme množstvo vecí, len aby sme si vlastnú osamelosť

nevedomovali. A potom, keď už nevládzeme, tak nám zrazu chýba ten pocit byť niekde aspoň na chvíľu sami.“ „A tak sa vyberieme do púšte...“ doplnil ju Pierre. „Áno, ďakujem ti za pozvanie, som rada, že som tu...“ „Aj ja som rád, že si tu...“ Alenka neodpovedala. Pozerala na hviezdy a rozmyšľala, ktorá je tá jej a kde ju až zavedie...

5.

Zhruba týždeň po Martinovom odchode na pravidelnej porade predstavil šéf diplomatického zboru jeho náhradníka. Vysoký, štíhly, do bronzova opálený, mladistvo pôsobiaci pán. „Volám sa Jirko Novák, som z Prahy a keď Boh dá – Inšalláh – doplnil s úsmevom po arabsky – oslávim vo vašom kruhu v novembri päťdesiatku.“ Fuj, Škorpión,“ preblesklo Nore hlavou. Jej exmanžel bol Škorpión a aj desať rokov po rozvode mala ešte v živej pamäti všetky jeho jedovaté ostne, ktorými ju dokázal raniť – vždy na tom najcitlivejšom mieste. „Som slobodný a nikdy som nebol ženatý, keďže sa netajím tým, že sa mi páčia všetky ženy a jednoducho si neviem vybrať iba jednu. Ale som romantický a milujem noci pod hviezdami.“

„Hm, toho musím predstaviť Alenke,“ opäť si pre seba povedala Nora.

„Pred príchodom do Saudi som pôsobil takmer dva roky v Sýrii, odkiaľ som bol pre nepokoje odvolaný a tu si plánujem odkrútiť zvyšok do troch rokov. Predtým som pôsobil v Zimbabwe a Izraeli. To je všetko.“

Po porade požiadal šéf Noru, aby ostala. „Nora, ako ste ďaleko s tou stratenou zásielkou z Brna?“ Nora si zhlboka vzdychla. Už druhý deň zúfalo komunikovala so všetkými možnými dušami v prístave Jeddah, kde záhadne zmizli tri kontajnery s municiou zo Zbrojovky. Jednoducho – podľa papierov prišli do prístavu, z lode sa vyložili, ale keď prišli do prístaviska kamióny saudskej obchodnej firmy Saudi Salem, ktorá si náklad objednala, kontajnerov zrazu nebolo. Predstava, že by sa pri nejakom teroristickom útoku nedajbože zistilo, že bola použitá česká munícia a následný možný medzinárodný konflikt, nebolo nič príjemné. Saudi Salem bola renomovaná obchodná firma a Nora mala s nimi zatiaľ iba dobré skúsenosti. Prvýkrát sa ich šofér oneskoril do prístavu pre nehodu na diaľnici a hneď takéto čosi. „No, Nora, nedá sa nič robiť, objedajte letenky a choďte to do Jeddah riešiť. Jirko pôjde s vami. Vie výborne po arabsky a predsa, je to chlap...“ Nora si zahryzla do jazyka, aby nevybuchla. Túto vetu tu počúvala často. Teraz však vedela, že šéf má pravdu.

Letisko kráľa Kháleda v Rijáde nie je veľké. Má len tri terminály – jeden príletový a dva odletové – pre medzinárodné a vnútroštátne lety. Saudská Arábia je obrovská krajina a ľudia tu lietajú často – jediná vlaková trať funguje medzi Rijádom a Dammámom na pobreží Perzského zálivu plus exis-

tujú nejaké krátke, ktoré slúžia pútnikom, prichádzajúcim na hadž v Mekke a Medine. Do Jeddah, ktoré leží na pobreží Čereveného mora, sa iba lieta – je to vyše tisíc kilometrov. V stredu ráno bolo letisko plné hlavne biznismenov, cestujúcich za obchodom. Vďaka diplomatickým pasom im pracovník Saudi Airlines nerobil nijaké problémy, akurát sprisahanecky mrkol na Jirka. Pri bezpečnostnej kontrole musela Nora Jirkovi vysvetliť, že ona musí ísť špeciálne upraveným tunelom, ktorý je len pre ženy a že sa stretnú na druhej strane. Jirko počas čakania galantne objednal kávu a nechal Noru, aby mu vysvetlila celú kauzu. Nora sa netajila tým, že podozrieva šéfa prístavného skladu, že zásielku stopil a pokúša sa ju dobre speňažiť – ak to už aj neurobil. Napriek všetkým možným antikorupčným opatreniam, korupcia v Saudi len tak kvitla. Samozrejme, neoznámila mu dopredu, že prídu, dúfajúc, že predsa len ešte niečo budú schopní poriešiť...

V Jeddah prevzal iniciatívu Jirko. Po arabsky sa handrkoval s húfom čakajúcich taxikárov, kým so spokojným úsmevom neotvoril dvere na jednom z nich a pomohol Nore nasadnúť. Vzduch v Jeddah bol horúci a vlhký a Nora sa abaya lepila na spotené telo. Keď prišli do prístavu, muezín práve ohlasoval poludňajšiu modlitbu. Šéf prístaviska bol územčistý chlapík s lišiackym výzorom a ich nečakaný príchod ho evidentne zaskočil. Červený v tvári jachtal niečo po anglicky na privítanie a ponúkol im kreslá vo svojej zasklenej „kukani“, akú Nora doteraz poznala iba z filmov. Úvodná debata nevedla k ničomu. Omar opakoval Nore len to, čo do telefónu, ukazujúc papiere: „Aha, Cargoship z Port Saidu, príchod nedeľa 23.15, všetok tovar vyložený. Príchod kamióna Saudi Salam pondelok o pol druhej ráno. Kontajnery nenájdené.“ Omar vysvetľoval. „Každý prichádzajúci kamión je na bráne kontrolovaný a musí mať papiere v poriadku, nemôže sem prísť nikto, kto nemá vstupné povolenie.“ „A odchádzajúce?“ spýtal sa Jirko.

„No, tie nikto,“ pokrčil plecami Omar, snažiac sa vyvolať dojem, že ak žeriav naložil hľadané kontajnery na iný kamión, on s tým nič nemá.

„Kde sa uskladňujú kontajnery, ktoré si nikto nepríde vyzdvihnúť?“ spýtala sa Nora. „No, máme na ne špeciálny sklad, ale ten je zamknutý a pustia do nich šoféra, iba ak sa preukáže, že jeho firma zaplatila poplatok za uskladnenie, ktorý je pomerne vysoký.“

„Môžeme vidieť ten sklad?“ spýtal sa Jirko. Omar zdvihol telefón a po arabsky niekomu niečo hovoril a potom ich pohybom ruky vyzval, aby ho nasledovali. Pred budovou nasadli do chutného otvoreného golfového autíčka, ktoré ich odviezlo do spomínaného skladu. Po dvojhodinovej kontrole – Nora mala kópiu dokumentov s registračnými číslami – nenašli nič. Sklamaní sa vracali naspäť, keď si Nora všimla niekoľko kontajnerov v rohu prístaviska, len tak vonku položených, s veľmi ledabolo nabielenou polovicou.

Drgla do Jirka a ten prikývol. „Môžeme zastaviť, prosím?“ opýtal sa. Omar očividne znervóznel a odmietavo pokrútil hlavou. Nato Jirko spustil po arabsky. Nora presne nevedela čo, ale bolo jej jasné, že sa Omarovi vyhráza a arabské nádavky ovládala aj ona. Po krátkej hádke, ktorá vyvrcholila tým, že Jirko vytiahol mobil a tváril sa, že ide niekomu zavolať, Omar povolil. Autíčko zastalo a Nora vyskočila. Nemýlila sa. Evidenčné čísla hľadaných kontajnerov sa dali rozoznať pod bielou farbou. Dva našli hneď, tretí bol naspodu pod nejakými inými, tiež zjavne údajne stratenými.

„Volajte Saudi Salam, budeme tu čakať, kým si po ne neprídu,“ povedal jej Jirko. „A sľúbil som mu, že ho neudám, ale ak sa to ešte raz zopakuje, rovno ho dám zatknúť.“

Nora sa unavene usmiala: „Cítim sa ako Dempsey a Makepeaceová,“ zaspomínala na dvojicu populárnych detektívov z televízneho seriálu z osemdesiatych rokov. „A dala by som si fernet a cigaretu...“

6.

Nada tlačila svojho vyše osemdesiatročného otca na invalidnom vozíku. Naproti jej prichádzala krstná mama a vrúcne ju objala. Jej mladší syn sa o niečom dohadoval s jej mamou. Zrazu prihučal vlak a Nada si uvedomila, že sama nedokáže nastúpiť. Zúfalo sa obzerala, kde je Ivan a snažila sa kričať jeho meno...

Nato sa zobudila. Prepotená nočná košeľa sa jej lepila na telo. Zúrivo ju zo seba strhla. Ivan sa prebral na hluk a automaticky sa prisal na jej obnaženú ľavú bradavku. Nemal problém vzrušiť sa v ktorúkoľvek dennú či nočnú hodinu a miloval, keď si ju mohol zobrať teplú a rozospatú. Po sexe rýchlo zaspal, pravidelne oddychujúc, stále majúc ruku na jej bruchu, ktorého veľkosť jej neustále žartom vyčítal. Nada nemohla zaspáť. Návaly horúčavy sa vracali a ona si zúfalo želala nebyť ženou po päťdesiatke. Okrem návalov ju už takmer rok prenasledovalo aj silné krvácanie, ktoré ju znervózňovalo a vyčerpávalo. Vracala sa jej anémia, prekonaná v mladosti a celková nevoľnosť, spôsobená silnými liekmi na zmiernenie krvácania jej znepríjemňovala život, nehovoriac o problémoch s Ivanom, ktorý nebol veľmi nadšený skutočnosťou, že krváca desať až štrnásť dní do mesiaca. Jeho poznámky, že si najme niektorú z malých, chutných filipínskych maid, ktorých bolo v Saudi plno, predtým nebrala vážne. Po nájdení esemesky minulý týždeň však začala byť opatrná, aj keď sa na Ivanovom správaní nič nezmenilo a odvtedy nezaregistrovala nič podozrivé, predsa si len zaumienila, že sa hneď zajtra objedná k svojej gynekologičke.

Ráno sa prebrala oťapená a unavená. Pozviechala sa z postele a zapla kávovar v kuchyni. Vôňa kávy ju prebrala. Zapla televízor a počítač. Mala vo zvyku si pri rannej káve prečítať maily a správy z Ruska a popritom jedným

očkom sledovala BBC a snažila sa rozumieť po anglicky. Ako vždy bola na programe Sýria, občas popretkávaná teroristickými útokmi v Pakistane či nepokojmi v Jemene, alebo správami z Egypta. Saudský kanál v compounde nemali, čo sa dialo v Saudi vedela iba zo Saudi Gazette, v angličtine vychádzajúcom denníku, a od svojich študentov na multijazykovom inštitúte, kde učila ruštinu a francúzštinu štyri poobedia v týždni. Mala svoju prácu rada a tešila sa, že čo-to zarobí – synovia vždy niečo potrebovali a občas im poslala niečo bokom bez toho, žeby Ivan o tom vedel. Predsa – mama je len mama...

Dnes nemala na pláne nič špeciálne, akurát si spomenula, že má poslať email priateľovi do Rotunda compoundu, či chce okrem vína priniesť na štvrtkovú párty aj nejaké jedlo. Otvorila compoundový magazín a hľadala telefónne číslo. Prešla bez povšimnutia inzeráty – to, že jej zumba sa začína 17. septembra, vedela už dopredu od svojej trénerky, príjemnej Kanaďanky, a celkom sa tešila. Zrazu jej do očí udrelo telefónne číslo na fitness cvičenie, na ktoré pár týždňov pred ramadánom chodil aj Ivan a ktoré viedla vychrtlá Američanka afrického pôvodu, pracujúca ako profesionálna fitness trénerka v Al Manahal, prestížnom ženskom fitnesscentre v Diplomatickej štvrti. Siahla po svojom diári. Áno, nemýlila sa, telefónne číslo v novinách bolo presne to, ktoré si odpísala z Ivanovho mobilu ako „Girl“. Takže „čierna gazela“, ako takýto typ žien nazývali športoví komentátori, keď dievčatá z Kene či Konga vyhrávali svetové sprinty, má románik s jej manželom. Zhlboka sa nadýchla. Nevedela, či sa má smiať, či plakať, v každom prípade sa jej ženská samolúbošť cítila hlboko urazená. Nevyzerala na päťdesiat, občasne jej hádali o desať menej, bola šarmantná, vtipná, obliekala sa s vkusom a, samozrejme, bola skvelá gazdinka i kuchárka. Jej mama ju naučila „byť do koča i do voza“ a ona sa toho držala. Cez leto pár kíl schudla a bola tak akurát. Vychrtlá Muriel „nemala ani cici, ani rici“, ako zvykla hovorievať jej stará mama o niektorých jej spolužiackach, ktoré boli enormne chudé. Bola však o dvadsať rokov mladšia a pravdepodobne nemala gynekologické problémy. Naďa si vzdychla. Bolo jej jasné, že naozaj nechce Ivana stratiť. Okrem toho, že bol otcom jej synov, ho stále milovala a cítila sa pri ňom bezpečne. Rozhodne nedovolí nejakej vysušenej čiernej hube, aby jej ho odlákala. Mala pocit, že si nezaslúži, aby ju len tak odložil ako nepotrebný a použitý tovar. Rozcítla sa. Návaly rozporuplných pocitov ju premohli a klesla na gauč, prerývane vzlykajúc...

7.

K Markétiným povinnostiam patrila raz do týždňa účasť na spoločnej rodinnej večeri. Konverzovalo sa vtedy iba po anglicky a jej úlohou bolo učiť deti správne stolovaniu a slušnému správaniu pri stolovaní. Väčšina

Saudanov jedla lyžicou a výhradne pravou rukou – ľavá bola určená na osobnú hygienu. Samozrejme, príslušníci tzv. strednej vrstvy pravidelne chodili na dovolenky do zahraničia, a tak chceli vedieť aj primerane stolovať. A tak Markéta fungovala aj ako učiteľka dobrých spôsobov a učila deti, ako jesť príborom, nepiť či nerozprávať s plnými ústami a ako používať servítku.

V bežné pracovné dni rodina spolu nejedávala. Deti jedli, keď prišli zo školy a mama o pol štvrtej, keď prišla z práce. Po obede obyčajne spala a vstala až o piatej, keď prišiel manžel, aby mu naservírovala obed. Otec po obede chvíľu oddychoval, a keď zaznel z najbližšieho minaretu hlas muezína, zvolávajúceho k modlitbe pri západe slnka, odobral sa do mešity. Odtiaľ išiel rovno navštíviť svoju matku, ktorá bývala o tri domy ďalej. V Saudi je povinnosťou synov každý deň navštevovať rodičov, a väčšina to rieši postavením svojho domu v blízkosti rodičovského – na tej istej ulici býval aj jeho brat a staršia sestra. Po vypití arabskej kávy s matkou sa vybral znovu do mešity na poslednú večernú modlitbu Isha a domov prišiel okolo pol deviatej. Zvyčajne potom oddychoval v obývačke na gauči a pozerajúc telku, maznal sa s niektorým z detí a maškrtil datle alebo iné ovocie.

Niekedy na „anglickú večeru“ – ako to volali deti, prišiel aj mamičkin mladší brat Mohamed. Bol to osemnásťročný, trochu obézny a trochu hanblivý mladík, ktorý plánoval ísť študovať do Anglicka a využíval večere na rozhovory s Markétou na obohatenie si svojich vedomostí. Jeho angličtina bola výborná, ale jeho informácie o svete okolo boli pomerne chabé, a keďže IELTS test, potrebný na prijatie na akúkoľvek zahraničnú univerzitu, bol tvorený pre všetkých – teda aj pre Japoncov, Francúzov či Afričanov, otázky sa týkali všeobecných tém a zahŕňali históriu, politiku, ekológiu, medicínu, životný štýl a podobne. V tomto študenti v Saudi zjavne pokrívávali. Keď sa Markéta raz kontrolne opýtala Mohameda, čo by navrhol vedeniu svojej školy na zlepšenie životného prostredia v škole, po chvíľke rozmýšľania odpovedal: „No, aby zriadili viacej parkovacích miest, niekedy sa mi stane, že keď prídem neskôr, nemám kde zaparkovať.“

Na prvú anglickú večeru v polovici septembra však neprišiel Mohamed. Domáca pani jej hrdlo predstavila vysokého tmavého štyridsiatnika s miernym bruškom, oblečeného v klasickej saudskej bielej thóbe, ale bez šatky na hlave a bez brady, akou sa honosil domáci pán alebo väčšina miestnych. „Môj najstarší brat Abdullah, doteraz si robil doktorát v Kanade a teraz sa vrátil domov...“ žiarila domáca pani. „Teší ma,“ podal jej ruku, „veľa som už o vás počul.“

„Potešenie je na mojej strane,“ usmiala sa Markéta, prekvapená, že jej podal ruku, čo v Saudi nie je bežné medzi príslušníkmi opačného pohlavia. Sadla si na svoje miesto oproti nemu, registrujúc vôňu jemného parfumu. Večera prebiehala v príjemnej nálade. Abdullah bol skvelý rozprávač a deti sa